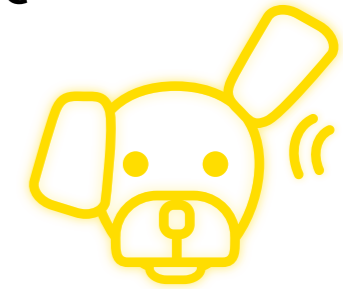
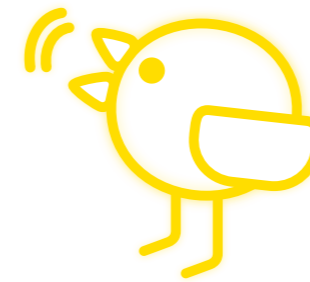

Liudmila Butrymovič

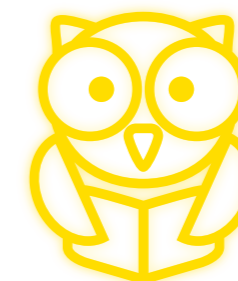
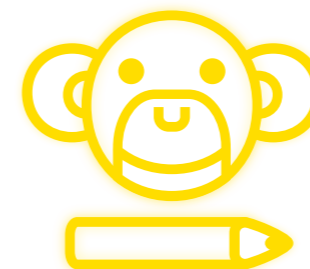

SOLFEDŽIO

PAGRINDAI IR UŽDUOTYS

3 KLASEI

Leidinio vadovė *Ingrida Navalinskienė*
Dailininkė dizainerė *Jurga Želvytė*

Pirmasis leidimas 2016

Šį kūrinį, esantį bibliotekose, mokymo ir mokslo įstaigų bibliotekose, muziejuose arba archyvuose, draudžiama mokslinių tyrimų ar asmeninių studijų tikslais atgaminti, viešai skelbti ar padaryti viešai prieinamą kompiuterių tinklais tam skirtuose terminaluose tų įstaigų patalpose.

© Liudmila Butrymovič, 2016
© Leidykla „Šviesa“, 2016

ISBN 978-5-430-06529-4

klausyk

dainuok

ritmuok

solfedžiuk

rašyk

mąstyk

intonuok

kurk

rašyk diktantą

TURINYS

Prisimink ir pakartok I	4
Prisimink ir pakartok II	6
Prisimink ir pakartok III	9
Kvarta	12
Kvinta	17
Seksta	23
Oktava	28
Pastovieji ir nepastovieji intervalai	31
Intervalų sprendimai:	
Sekundų sprendimas	32
Tercijų sprendimas	36
Kvartų sprendimas	40
Kvintų sprendimas	45
Sekstų sprendimas	49
Intervalo apvertimas	54
Bendravidės tonacijos	57
Trijų aštuntinių ($\frac{3}{8}$) metras	61
Prieštaktis ir užtaktis	66
Ketvirtinės (♩) prieštaktis	66
Dviejų aštuntinių (♪♪) prieštaktis	68
Aštuntinės (♫) prieštaktis	70
Mažorinis kvintakordas ir jo apvertimai	72
Minorinis kvintakordas ir jo apvertimai	76
Sekvencija	80
Muzikos garsų pavadinimai	85
Paprastoji 2 dalių muzikos kūrinio forma	89

PRISIMINK IR PAKARTOK II

1. Kokios tonacijos vadinamos lygiagrečiosiomis?
2. Kaip rasti minorinę gamą, lygiagrečią mažorinei?
3. Kokių rūšių gali būti minoras?
4. Kokia natūraliosios minorinės gamos sandara? (Gali remtis 5-os užduoties pavyzdžiu.)

5. Įvardyk užrašytas garsų sekas ir akordus.

a-moll natūralioji

I II III IV V VI VII I II I IV III VI V VII I

VII II I t s d t₅

6. Perrašyk 5-os užduoties pavyzdį *e-moll* tonacija. Įvardyk garsų sekas ir akordus.

e-moll

7. Įsiklausyk į mokytojo skambinamus akordus ir juos įvardyk (T₅ art₅).

T ₅			
----------------	--	--	--

8. Atlikite ritmo kanoną dviese arba grupėmis (romėniškas skaitmuo II rodo, kada įstoti antram balsui).

9. Solfedžiukite dvibalsį susiskirstę į dvi grupes.

Andante Lietuvių l. d.

10. Remdamasis pavyzdžiu rask minorines gamas, lygiagrečias nurodytoms mažorinėms gamoms. Šias minorines gamas įvardyk ir užrašyk jų tonikų akordus.

C-dur a-moll G-dur F-dur

m3↓ t₅

D-dur B-dur

11. Intonuok laipsnių sekas. Įsižiūrėk į jas: čia užrašyti minorinės gamos tetrachordai. Pamėgink nurodyti, kur yra natūraliosios minorinės gamos tetrachordas, kur – harmoninės, o kur – melodinės.

e-moll

V	V	VII ⁺	I	I ²	VII	VI	V	V	VI ⁺	VII ⁺	I
---	---	------------------	---	----------------	-----	----	---	---	-----------------	------------------	---

KVARTA

Kvarta – intervalas, apimantis keturis gamos laipsnius. Kvartos būna grynosios (žymėsime gr4).

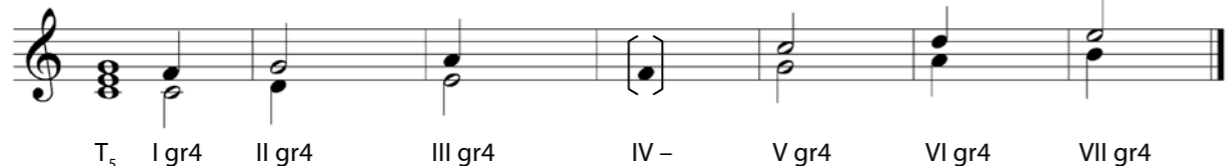
Grynoji kvarta gr4 = 2½ t

Grynosios kvartos skamba ryškiai, iškilmingai, todėl plačiai naudojamos himnuose.

Andante Lietuvių l. d.

Grynosios kvartos intervalą (gr4) galima sudaryti nuo kiekvieno mažorinės gamos laipsnio, išskyrus IV-ą (laužtiniai skliaustai pavyzdyje rodo, kad nuo šio laipsnio intervalo nėra). Taigi iš viso galima sudaryti 6 tokius intervalus.

T₅ I gr4 II gr4 III gr4 IV - V gr4 VI gr4 VII gr4

- 1. Parašyk harmonines kvartas ir intonuok jų viršūnes grodamas pagrindus. Klasėje intonuokite grupėmis ar dviese.

T₅

- 2. Remdamasis pavyzdžiu užrašyk aukštyn ir žemyn nukreiptas melodines kvartas ir jas intonuok.

G-dur

T₅

- 3. Pažymėk kvartas (po laipsniais, kur reikia, parašyk gr4) ir intonuok šią laipsnių seką. Pasviras brūkšnelis rodo, ar garsas kyla, ar leidžiasi.

G-dur

I / IV V III \ VII I II / V \ V / I

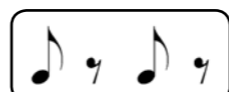

gr4

- 4. Solfedžiuokite dvibalsį grupėmis arba dviese.

Moderato Lietuvių l. d.

- 5. Kurią ritmo grupę atliko mokytojas?

a) b) c)

- 6. Suskirstyk taktais, pabrauk kvartas ir solfedžiuok iš anksto nepasirengęs.

Allegro Lietuvių l. d.

- 7. Remdamasis nurodymais užrašyk melodinius intervalus, juos įvardyk (gr, d ar m) ir intonuok.

T₅ 4↓ 3↑ 4↑ 2↓ 3↓ 2↑

- 8. Ritmuokite dviese arba grupėmis.

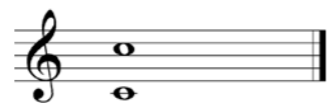
- 9. Įsiklausyk į mokytojo skambinamus intervalus ir juos įvardyk.

--	--	--	--

OKTAVA

Oktava – intervalas, apimantis aštuonis gamos laipsnius. Oktavos būna grynosios (žymėsime gr8).

Grynoji oktava gr8 = 6 t

Grynąsias oktavas (gr8) galima sudaryti nuo visų mažorinės ir minorinės gamų laipsnių.

1. Paklausk, kaip skamba harmoninės oktavos.

Ar atpažįsti šį kūrinį? Parašyk jo pavadinimą ir kompozitoriaus pavardę.

2. Apibūdink savais žodžiais, kaip skamba melodinės oktavos ir kaip harmoninės.

3. Kurią ritmo grupę atliko mokytojas?

4. Ritmuokite dviese arba grupėmis. Prisimink: pusinę pauzę nusakome skiemėmis „sa-a“, juos tariame mintyse.

⁴ Maršo tempu.

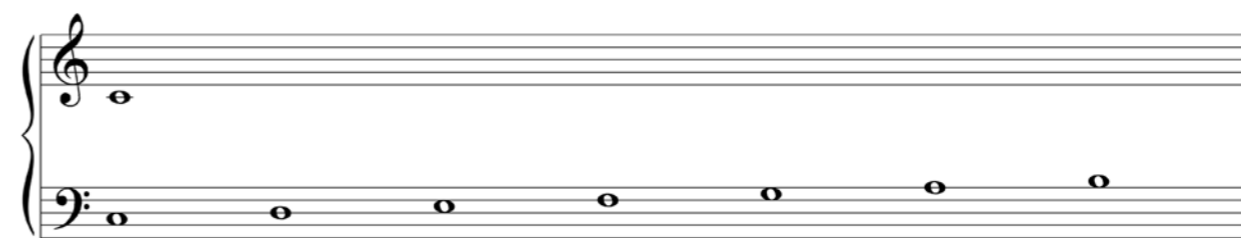
5. Įvardyk intervalus. Intonuok juos su draugu ir įsidėmėk, kaip jie skamba.

AR ŽINAI IR GEBI?

1. Kas yra oktava?
2. Kokios būna oktavos?
3. Kiek tonų sudaro oktavą?
4. Kiek ir nuo kurių mažorinės gamos laipsnių galima sudaryti oktavų?

5. Čia pateikti oktavų pagrindai. Pirašyk viršūnes.

6. Čia pateiktos oktavų viršūnės. Pirašyk pagrindus.

